

Автор: Піддячий Микола Іванович – доктор педагогічних наук, професор, головний науковий співробітник відділу STEM-освіти Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України, член-кореспондент Міжнародної Слов'янської Академії освіти імені Яна-Амоса Коменського.

Розроблений професором Піддячим термін «рашист (rashyst)», що перекладений на англійську, французьку та німецьку мови, має на меті: 1) сприяти усвідомленню українцями і світовою спільнотою небезпечності для цивілізації значної кількості осіб із деформованою свідомістю; 2) виокремлення в узагальнюючій особистісній характеристиці росіянина складових, що мають ознаки вказані у терміні «рашист»; 3) врахування наявності рашістів у процесі розроблення просторів доступних для стального розвитку, а також комунікаційних проектів як міжособистісного, так і цивілізаційного характеру.

Рашист (rashyst) – це особа, що є прихильником рашизму [4] у єстві якої сформований критично низький рівень свідомості, викликаний порушенням системи загальнолюдських цінностей, внаслідок: неналежного впливу материнської школи і родини на вікових етапах розвитку; низького рівня освіти і виховання у соціальних інституціях, спрямованих на гармонізацію психологічної сфери, соціалізацію та капіталізацію людського ресурсу в умовах реальної прогнозованої трудової діяльності; відсутності внутрішньої потреби самовираження та самоствердження шляхом створення суспільно значущих духовних і матеріальних цінностей; системного неперервного впливу агресивно-войовничо налаштованого середовища; тривалого перебування у деградованому соціальному і культурному просторі тощо.

Підґрунтам для масштабної деформації свідомості рашістів стала багаторічна імперська авторитарно-тоталітарна система російського державно-політичного режиму створена президентом-диктатором В. Путіним та його посіпаками із підтримкою 83% населення. А саме:

1. Позбавлення самостійності росіянина і суспільства у розбудові політичної, економічної, господарської, культурної, виховної, релігійної системи та розвитку ключових життєстверджуючих діяльностей;
2. Жорстке регламентування роботи російських державних і суспільних інституцій, супроводжуване системним контролем за приватним життям росіян;
3. Поширення необ'єктивної, брехливої інформації про українців та державу Україна з метою дискредитації та формування негативного ставлення до їх світової спільноти;

4. Нав'язування росіянам політики прихованого геноциду українського народу з усіма ознаками державного тероризму засобом безпрецедентної агресивно-войовничої політики з елементами фашизму, нацизму, шовінізму, кібервійни та егоїстичного відношення до світової цивілізації;

5. Ігнорування пріоритетних цінностей демократичного світу (духовність, свідомість, моральність, почуттєвість, патріотизм, компетентність, раціональна (достатня для самозабезпечення) матеріалізація тощо) впродовж довгих десятиліть розбудови міжнародних взаємовідносин на партнерських засадах.

Вживання терміну рашист є міжнародне його поширення відбувалося у результаті яскраво вираженого почуття ненависті українців до орків-росіян, що знущалися, катували та вбивали людей у процесі неспровокованої війни Росії проти України. Підтримуючи розроблену російськими ідеологами шовіністичну політику росіян по відношенню до українців рашисти забезпечували політичний, інформаційно-пропагандиський, військовий, ресурсний і технологічний супровід задумів кремлівської владної верхівки.

Особливостями системи формування рашиста в умовах імперської авторитарно-тоталітарної системи російського державно-політичного режиму є:

1. Застосування методик і технологій деформування свідомості з метою викривлення еволюційно сформованого цивілізаційного життєвого простору;

2. Відсутність у системі всебічного розвитку особистості цивілізаційної парадигми, національної ідеї, вмотивованості, соціальної та громадсько-територіальної та патріотичної складових, спрямованих на гармонізацію єства у процесі самопізнання об'єктивної дійсності;

3. Придушення волі та пригнічення почуття свободи як складових фундаментальної характеристики особистості за її сутністнimi (ключовими) ознаками, що позбавляє здатності обирати своє буття та керувати ним відповідно до власних бажань, інтересів і цілей на основі знань об'єктивної дійсності засобом психологічної діяльності;

4. Відсутність умов для реалізації творчого потенціалу, здібностей, задатків та формування на цьому підґрунті рівнів компетентностей на етапах вікового розвитку з метою здобуття багатогранного психологічного і соціально-трудового досвіду;

5. Формування когнітивної (інтелектуальної) та операційно-технологічної (діяльнісної) складових психологічної сфери, спрямованих на вирішення небезпечних для людини і цивілізації російських імперських егоїстичних завдань;

6. Застосування алгоритму психологічної діяльності, спрямованого на розвиток якостей, що характеризують систематичне невиконання взятих на себе зобов'язань;

7. Нав'язування політики невизнання Державного суверенітету і територіальної цілісності України та держав-сусідів;

8. Готовність до здійснення курсу режиму на деукраїнізацію, демілітаризацію, денацифікацію та нейтралізацію українців;

9. Продукування політики геноциду та людиноненависницької ідеології.

Разом з тим у соціально-економічній політиці російської держави проглядається відсутність мотивації людей до освоєння й розвитку власних територій та недосконалість механізмів формування і функціонування соціально-трудового розвитку особистості, зумовленого системою координат життєвого простору людини і суспільства. Тому складності у проектуванні напрямів розвитку пов'язані, насамперед, з: вибором напряму професійної діяльності в швидкозмінних умовах життя і праці; системним підходом до організації психологічної діяльності в різних її формах та видах; об'єктивністю оцінки за працю, яка необхідна для забезпечення життєдіяльності суспільства та розвитку держави; зниженням рівня очікуваної винагороди за суспільно значущу виконану роботу; хронічним дефіцитом проектів та ресурсів для особистісного і суспільного розвитку тощо.

У створених кремлівською владою умовах життя росіян ознаками, що характеризують рашиста є:

1. Підтримка політики президента-диктатора Путіна та сприяння її реалізації і утвердженню у світі;

2. Не визнання територіальної цілісності і Незалежності України та ряду інших країн, народ яких скористався правом вибору власних шляхів розвитку, проголосивши курс на свободу і демократію;

3. Продукування людиноненависницької стратегії кремлівської влади та підтримка ідеології її «людоїдських» еліт;

4. Невиправдана агресія, насильство та вбивство мирного населення тощо.

Такі ознаки свідчать про наявність у рашистів сукупності принципів, що визначають стиль їхнього життя, передбачаючи насильство над жертвою та отримання задоволення від запланованого результату. Людство має усвідомити, що продуктивні перемовини з особами, які забезпечують егоїстичний результат ціною людського життя можливі лише з позиції сили. Разом з тим фахівці, які вивчають розвиток особистості і суспільства зазначають, що формування свідомості такого типу людей на рівні адекватного міжособистісного спілкування займе десятки років, а на рівні їхнього єства від чотирьох до семи поколінь.

Зазначимо, що сутність росіян формувалася століттями. Їх багатовікова поведінка по відношенню до людей, суспільств і культур в історичному вимірі охарактеризована у творчості найталановитіших людей, що свідомо і сміливо заявляли про «моральні» й життєві принципи, агресивність та безкомпромісність росіян у досягненні егоїстичних інтересів будь-якою ціною. Поступова деградація значної кількості росіян у різні часи висвітлювалася видатними громадськими, культурними, політичними діячами, письменниками- класиками, філософами, політологами та поетами, зокрема: українським поетом, письменником Тарасом Шевченком; українським гетьманом Пилипом Орликом; українським поетом, журналістом, шістдесятником Василем Симоненко; українським військовим і

політичним діячем Симоном Петлюрою; українським політичним діячем Степаном Бандeroю; українською письменницею, поетесою Ліною Костенко; німецьким філософом Карлом Марксом; французьким письменником Луї-Фердінантом Селіном; німецьким державним і політичним діячем Отто фон Бісмарком; французьким політиком-дипломатом Шарль Талейраном; російським письменником Максимом Гор'ким; російським письменником, журналістом Володимиром Гіляровським; російським письменником, журналістом Володимиром Колечицьким; російським письменником, перекладачем Іваном Буніним; російським політологом, державним діячем Павлом Бородіним; російським філософом Миколою Бердяєвим; російським філософом, письменником, публіцистом Іваном Ільїним; російським поетом-народовольцем і каторжанином Петром Якубовичем; російським поетом Олександром Блоком; російським письменником Олексієм Толстим; російським письменником Михайлом Булгаковим; російським поетом Михайлом Лермонтовим; російським письменником Іваном Тургеневим; російським письменником Федором Достоєвським; російським письменником Антоном Чеховим; російським письменником Федором Достоєвським; російським поетом Дем'яном Бідним; російським письменником-публіцистом Іваном Шмелевим; російським поетом-публіцистом Іваном Аксаковим; Президентом України Володимиром Зеленським; Президентом України (2005-2010рр.) Віктором Ющенко; українським педагогом, науковцем, поетом та військовим Григорієм Васяновичем й іншими.

Сутність ества рашистів проявилась навіть в ігноровані звернення предстоятеля Української Православної Церкви Московського патріархату Митрополита Онуфрія, що закликав до посиленої покаянної молитви та негайногого припинення братобивчої війни, оскільки український і російський народи вийшли із Дніпровської купелі хрещення і війна між цими народами це повторення Каїнового гріха, який по заздрості убив свого рідного брата. Оскільки шлях розвитку від рашиста до свободолюбивого демократа довгий і тернистий, то цивілізованим суспільствам треба створити жорсткі умови та розробити механізми силового стримування і контролю з метою його успішного проходження. Це завдання на декілька поколінь, оскільки на шляху до Творця у процесі виконання життєвого призначення очищатиметься як душа, так і тіло.

На сучасному етапі рашисти не усвідомили, що є цивілізаційно-демократичний розвиваючий стиль життя та стиль існування – агресивно-войовничий. Особливістю агресивно-войовничого стилю життя є хаотичний прихід до влади за принципами «вовчої зграї». У цьому процесі захоплення влади та її функціонування загадковою смертю помирають конкуренти пануючого режиму. Разом з тим упродовж функціонування такої влади відсутність розвиваючих принципів життя призводить до деградації спочатку найближчого оточення, а з часом і значної кількості суспільства, яким вона маніпулює. На основі сучасного сприйняття цивілізованим світом росіян і держави можна констатувати, що вони знаходяться на етапі особистісної й суспільної деградації, оскільки політика кремлівського режиму привела до дискредитації у світі народу, їх мови, паспорту, що ускладнило навіть пересування та проживання за межами російської держави. Однією із основних причин цього є дезорієнтованість рашистів у об'єктивній дійсності, стилі життя та цінностях свободолюбивого

демократичного світу. Саме тому українці, за потужної підтримки демократичного світу у ході російсько-української війни, розробили й застосували силові механізми колективного захисту людей, що поділяють особистісні і цивілізаційні цінності та разом з обраною владою забезпечують розвиток визначених пріоритетів.

Враховуючи рівень загрози боротьба з рашистами є завданням цивілізованого людства, оскільки маємо нейтралізувати їхній негативний вплив на біосферу, ноосферу та сприяти зменшенню некросфери з метою розроблення простору доступного для життя у гармонії з природою, що по суті окреслює перспективи цивілізації. Цим самим людство зменшуватиме рівень колективного egoїзму, формуючи свідомість та розвиваючи її рівні. Разом з тим маємо усвідомлювати, що рашисти є тимчасовим явищем, оскільки люди підійшли до відповідального періоду життя на планеті – пізнання самих себе й розуміння необхідності єдності світу, що дозволить перетворити гармонію сукупного духовного і інтелектуального ресурсу та його творчої енергії у вирішальний фактор еволюційного поступу цивілізації. Це зобов'язує українців та державні соціальні інституції розробити систему особистісного і суспільного розвитку в умовах вимушеної взаємодії з рашистами, з одного боку, та цивілізованим світом з другого.

Зазначимо, що рашисти та інші екстремістсько налаштовані угрупування не матимуть перспектив за умови, що людство продукуватиме ціннісний ряд з пріоритетом на духовність, сформувавши «об'єднаний силовий щит» для захисту істинних цивілізаційних цінностей. Це означає, що з метою уникнення неспровокованих агресій вищі цінності мають бути завжди домінуючими у розбудові як міжособистісних відносин, так і світових цивілізаційних, а матеріальні – лише одним із супутніх засобів їх формування. Цивілізація у боротьбі рашистами має боротися як з наслідками діяльності агресорів, так і шляхом розроблення стратегії упереджуvalного блокування у всіх сферах життєдіяльності (громадській, культурній, господарській, економічній, політичній, військовій тощо). За запізніле реагування цивілізованих суспільств, як зараз українці, платитимуть найвищу людську ціну, супроводжувану колосальними матеріальними втратами.

Отже, настав час коли українці та світова спільнота мають системно формувати домінуючі людські якості і цінності на принципах духовності, доброчесності, свободи, демократії, працелюбства і професіоналізму з метою результативної протидії не лише рашистам, а й усім екстремістсько налаштованим угрупуванням. Такий підхід дає шанс світовій спільноті об'єднатися з метою запобігання більш важким наслідкам для цивілізації, пов'язаних із непередбачуваною еволюцією біосфери, ноосфери та некросфери.

3

ix

Літ.: 1) Енциклопедія освіти: 2-ге вид, допов. та перероб. (2021). Київ : Юрінком Інтер. 1144 с; 2) Горбулін В. (2020). *Как победить Россию в войне будущего*. К.: Брайт Букс. 256 с.; 3) Ноосфера Вернадського, сучасна освіта і наука: колективна монографія. (2022). Київ-Кременчук : ПП Щербатих О. В. 512 с.; 4) Піддячий М. І. Рашизм. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/730502/>; 5) Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики закликає журналістів та медіаорганізації до повноцінного і частого вживання слова «рашизм» та похідних від нього. (2022). Верховна Рада України. URL: <https://www.rada.gov.ua/news/razom/222804.html>; 6) Закон України «Про заборону пропаганди російського нацистського тоталітарного режиму, збройної агресії Російської Федерації як держави-терориста проти України, символіки воєнного вторгнення російського нацистського тоталітарного режиму в Україну». (2022). URL: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/39284>; 7) Рашизм. (2022). Вікіпедія. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Рашизм>